«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ жанындағы медицина колледжі

Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы

СИЛЛАБУС

Пән коды: ӘЭП 02
Пән: «Саясаттану және әлеуметтану негіздері»
Мамандығы:09120100 «Емдеу ісі»
Біліктілігі: 4S09120101 «Фельдшер»
Мамандығы: 09130100 «Мейіргер ісі»
Біліктілігі: 4S09130103«Жалпы практикадағы мейіргер»
Мамандығы: 09110100 «Стоматология»
Біліктілігі:4S09110102 «Дантист»
Мамандығы: 09130200 «Акушерлік іс»
Біліктілігі: 4S09130201 «Акушер»
Оқу сағатының/кредиттің көлемі: 24/1
Теория: 24 с.
Курс: 1, 2
Семестр: 2, 4
Бақ түрі: Сынамалы сынақ.

Шымкент, 2024 ж.

«Саясаттану және әлеуметтану негіздері» пәні бойынша силлабус жұмыс оқу бағдарламасы негізінде құрастырылды.

Оқытушы: К.Б. Ахтаева

Мамандығы: 09120100 «Емдеу ісі»
Біліктілігі: 4S09120101 «Фельдшер»
Мамандығы: 09130100 «Мейіргер ісі»
Біліктілігі: 4S09130103 «Жалпы практикадағы мейіргер»
Мамандығы: 09110100 «Стоматология»
Біліктілігі: 4S09110102 «Дантист»
Мамандығы: 09130200 «Акушерлік іс»
Біліктілігі: 4S09130201 «Акушер»

«Жалпы білім беретін пәндер» кафедрасының мәжілісінде қаралды.
Хаттама №1 «27» 08 2024 ж.
Кафедра меңгерушісі: ____________ А.Т. Сатаев

«Жалпы білім беретін пәндер» Пәндік циклдік комиссия мәжілісінде қаралды.
Хаттама №1 «28» 08 2024 ж.
Төрайымы: ____________ Г.Т.Анапияева

«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АК жанындағы
медицина колледжінің Әдістемелік Кеңесінде қаралды және бекітілді.
Хаттама №1 «28» 08 2024 ж.
Төрайымы: ____________ Г.С.Рахманова

Оқытушылар туралы мәлімет:

№	Аты-жөні	Дәрежесі және лауазымы	Қызметі	Жүргізетін пәні	Эл.мекен-жайы
1	Сатаев А.Т	магистр	оқытушы	Саясаттану және әлеуметтану негіздері.	aman-aman1976@mail.ru
2	Тилепбаева А.К.		оқытушы	Саясаттану және әлеуметтану негіздері.	aijamal@mail.ru
3	Туймебаева А.Ж.		оқытушы	Философия және мәдениеттану негіздері.	ardak82@mail.ru

3.1.Кіріспе

Білім алушылардың әлеуметтік және саяси проблемалары олардың пайда көздерін және ықтимал шешімдерінен хабардар етіп, саяси санасын қалыптастыру. Саяси сана – өмірдегі саяси қатынастарды белгілейтін, оларды түсініп- сезінетін, адамдардың бұл саладағы іс-әрекеттеріне бағыт-бағдар беретін әлеуметік сезімдер, түсініктер, көзқарастар жиынтығы. Саясаттану бізге мемлекеттік және құқықтық институттардың ұйымдастыру және дамыту бірлігін, адам дамуының рөлін түсінуге мүмкіндік береді. Саясаттануды оқудың тиімділігі білім алушылардың патриоттық деңгейін арттырады, табысты жұмыс істеп, демократиялық саяси жүйеде өздерінің жеке әлеуетін іске асыра алады.

3.2.Пәннің саясаты:

Білім алушыларға қойылатын талаптар:

- себепсіз сабақтарды жібермеу;
- сырт келбеті жинақы, ұқыпты;
- жоғарғы оқу орнында бекітілген жалпыға міндетті форманы сақтау;
- тәжірибелік сабақтарда белсенділік көрсету;
- сабақтарға дайындықпен келу;
- сабақтарға кешікпеу;
- сабақ кезінде әдептілік атмосфера сақтау;
- кафедра мүлкін ұқыпты пайдалану;

Себепсіз жіберілген сабақтар өтелмейді. Әртүрлі себептермен (денсаулыққа байланысты, жанұя жағдайы, басқа да себептермен) жіберілген жағдайда, анықтама құжаттарының негізінде деканаттың рұқсатымен өтеледі. Өтем сабаққа берілген рұқсат парағы 30 күн жарамды.

3.3.Пәннің мақсаты: саяси саналы болашақ мамандардың қалыптастыру болып табылады және осы негізде олардың қабілеттерін дамыту: қазіргі әлеуметік-саяси мәселелерің терең түсіну, оларды шешу. Жалпы алғанда, бұл, әрине, білім алушының саяси ойының қалыптасуына, саяси көкжиегін кеңейтуге көмектеседі.

3.4. Оқу міндеттері:

- болашақ маманға саяси білім бере отырып, қоғамдық өмірде саяси билік туралы жалпы ғылыми көзқарастарды қалыптастыру;
- білім алушыны саяси-қоғамдық өмірге саяси талдау жасау әдісімен қаруландыру;
- саясаттанудағы әр түрлі көзқарастарды ажыратуға, түсінуге үйретеді;

– болашақ мамандарды тез өзгеріп отыратын саяси өмірге бейімделу қабілетін қалыптастыру. Жалпы алғанда, бұл, әрине, саяси ойдың қалыптасуына, жоғары саяси мәдениетін, саяси көзқарасын кеңейтуге ықпал етеді.

3.5. Оқытудың соңғы нәтижелері:
Пәнді менгеру барысында білім алушылар біледі: **Саясаттану және әлеуметтану пәнінің қызметтері мен әдіс-тәсілдерін;**
Қабілетті: негізгі әлеуметтік тұжырымдамаларды талдауға;
Дағды қалыптастырады: Саяси әлеуметтік әдістерін қолдану;
Құзырлы: құжаттарды талдау, бақылау және эксперимент жүргізу барысында пайдалануға.
3.6. Реквизитке дейінгі: Адам және қоғам
3.7. Реквизиттен кейінгі: Психология негіздері және коммуникативті дағдылар
3.8. Пәннің қысқаша мазмұны:

Әлеуметтік әлемді түсінудегі әлеуметтану. Әлеуметтанулық зерттеулер. Әлеуметтік құрылым және қоғамның стратификациясы. Отбасы және қазіргі заман. Девиация, қылмыскерлік және әлеуметтік бақылау. Дін, мәдениет және қоғам. Білім және әлеуметтік теңсіздік. Экономика, жаһандану және еңбек. Денсаулық және медицина. Саясаттану ғылым және оқу пәні ретінде. Саяси ғылымның қалыптасуы мен дамуының негізгі кезеңдері. Қоғамдық өмір жүйесіндегі саясат. Саяси билік: мәні мен жүзеге асыру механизмдері. Қоғамның саяси жүйесі. Саяси режимдер. Саяси шиеленістер мен дағдарыстар. Әлемдік саясат және қазіргі халықаралық қатынастар.

3.9. Теориялық сабақтардың тақырыптық жоспары:

№	**Тақырыптар атауы**	**Мазмұны**	**Сағат саны**
1	Саясаттану пәні және нысаны. Саясаттану пәнінің қызметтері мен әдіс тәсілдері. Ежелгі Шығыстағы саяси ой. Ежелгі Грекия мен Ежелгі Римдегі саяси ойшылдар.	Саясаттану пәні және нысаны. Саясаттану саясат, билік, саяси жүйе, саяси құбылыстар туралы ғылым.Саясаттану пәнінің қызметтері мен әдіс-тәсілдері. Саяси ғылымның зерттеу саласындағы әлеуметтік, функционалдық, бихевиористік, жүйелілік, функционалдық, сыншыл-диалектикалық, логикалық, эмпирикалық тәсілдердің маңыздылығы. Саясаттанудың әлеуметтік, психологиялық, биосаяси, теологиялық және натуралистік негізгі парагдималары. Әлеуметтік-гуманитарлық білім жүйесіндегі саясаттанудың алатын орны. Саяси ғылым мен іс-тәжірибе байланысы. Саясаттану- қоғамдық құбылыс. «Саясат» терминінің мағынасы. Саясаттың шығу тегі. Билік саяси құбылыс ретінде. Қоғам өмірінің әртүрлі салаларында саясаттың маңызы. Ежелгі Шығыстағы саяси ой (будда, конфуцишілдік, даосизм, легизм). Ежелгі Грекия мен Ежелгі Римдегі саяси ойшылдар (Платон, Аристотель, Полибий, Цицерон). Ортағасырлық еуропадағы саяси-пікірлер (Марк Аврелий, Фома Аквинский, Мартин Лютер). Қайта өрлеу	2

		замандағы зайырлы саяси ойлар (Н. Макиавелли, Томас Мор).	
2	Қайта өрлеу замандағы зайырлы саяси –ойлар. Еуропалық ағартушылық саяси идеялар.	Еуропалық ағартушылық саяси идеялар (Томас Гоббс, Джон Локк, Шарль Луй Монтескье, Жан-Жак Руссо). XIX ғасырдағы еуропалық саяси ойлар. Утопиялық социализм саяси идеялау. Марксизм.	2
3	Қазақ жерінде қоғамдық және саяси ойлардың қалыптасуы. Жүсіп Баласағұн, Қорқыт ата, Қ.А.Яссауилардың дүниетанымы. XVIII-XIX ғасырлардағы қазақ ойшылдары. XX ғасырдың басындағы саяси ойлар.	Қазақ жерінде қоғамдық және саяси ойлардың қалыптасуы.Әл-Фарабидің мемлекет құрылысына көзқарасы. Жүсіп Баласағұн, Қорқыт-Ата,Хожа Ахмет Ясауилардың дүниетанымы. XVIII-XIX ғасырлардағы қазақ ойшылдары (Ш.Уалиханов, Ы.Алтынсарин, А.Құнанбаев). XX ғасырдың басындағы саяси ойлар. Ә.Бөкейханов, С.Садуақасов, М.Дулатов, М.Шоқай, М.Тынышпаев, Х.Досмухаметов, Т.Рысқулов,С.Қожанов, М. Жұмабаев, С. Торайғыров, Ж.Аймауытов, С.Сейфуллин, Б.Майлин, І.Жансүгіровтердің саяси идеялары. Саяси ғылымның шетелдік және қазақстандық даму бағыттары.	2
4	Билік ұғымы. Биліктің легитимділігі. Саяси жүйе теориялары. Саяси жүйенің құрылымы. Мемлекет: пайда болуы, мәні, нышаны, қызметі, мақсаты.	Билік ұғымы. Биліктің негізгі тұжырымдамалары. Саяси биліктің түсінігі және ерекшеліктері. Саяси биліктің түрлері. Мемлекеттік саяси биліктің ең жоғары түрі, ең дамыған түрі. Биліктің құрылымы: билік институттары, биліктің қызметтері мен ресустары. Саяси жүйе - биліктің өмір сүруі және оның қоғамдағы туындысы. «Саяси жүйе» теориялары. Д.Истон, Г.Алмонд және К. Дойч. Қоғамның саяси жүйесі: ұғымы, құрылымы, бөлшектері. Саяси жүйенің институтционалды, коммуникативті, мәдени саяси-құқықтық нормативтік анықтамалары. Мемекет қоғамның саяси жүйесінің негізі ядросы ретіндле. Мемлекет: пайда болуы, мәні, нышаны, қызметі, мақсаты. Мемлекеттің типтері. Қазіргі заманғы мемлекет және оның ерекше белгілері.	2
5	Саяси режимнің типтері. Тоталитарлық режимнің негізгі белгілері. Саяси партиялар ұғымы. Саяси партияның негізгі мақсаты, міндеті және қызметі.	Саяси режим ұғымы. Саяси режимнің типтері. Тоталитаризм және оның әр түрлілігі. Тоталитаризм саяси феномен ретінде. Тоталитарлық режимнің негізгі белгілері мен сан алуандығы. Диктатураның тарихи формалары. Тоталитарлық жүйенің формалары. Мүдделік топтар: ұғымы, қызметтері және түрлері. Қазақстандық лоббизм ерекшеліктері. Саяси партиялар ұғымы. Саяси партиялардың гензистің кезеңдері. Партиялық жүйе: ұғымы,	2

		классификациясы.	
6	Саяси элита ұғымы. Қазіргі Қазақстандағы саяси көсемдік.	Саяси элита ұғымы. Элитаның классикалық қағидалары, оның қызметтер. Саяси элитаның қалыптасу факторлары. Саяси элитаның қызметі: стратегиялық, ұйымдастырушылық, әсер етуші.	1
	№1 Аралық бақылау	1-6 тақырыптар бойынша тест тапсырмалары, жазбаша, ауызша түрде бақылау жұмысы.	1
7	Саяси сана мәні. Саяси сананың құрылымы. Саяси мәдениет ұғымы. Қақтығыстар мен дағдарыстарды шешу жолдары.	Саяси сана мәні. Саяси сананың қалыптасу жолдары. Саяси сананың туындауы:саяси теория, мемлекеттік-партиялық және бұқаралық саяси сана. Қазіргі кездегі адамның саясаттағы рөлі. Сяаси қақтығыс ұғымы және мәні. Олардың типологиясы. Қақтығыстар мен дағдарыстарды шешу жолдары.	2
8	Сыртқы саясат. Халықаралық қатынастар дамуының қазіргі тенденциялары. Қазақстан Республикасы сыртқы саясатының негізгі бағыттары.	Дүниежүзілік саясаттың ұғымы мәні. Сыртқы саясат. Дипломатия. Халықаралық қатынастар дамуының қазіргі тенденциялары. Қазақстан Республикасы сыртқы саясатының негізгі бағыттары. Геосаясаттың негізгі элементтері және мәні. Қазіргі әлемнің геосаяси жағдайы. Қазақстан-әлемдік қоғамдастыққа мүдделі.	2
9	Әлеуметтану пәні және оқыту обьектісі. Әлеуметтану құрылымы мен қызметтері.	Әлеуметтану пәні және оқыту обьектісі. «Әлеуметтену» ұғымы. Әлеуметтанудың құрылымы мен қызметтері. Әлеуметтанудың пайда болуы туралы теориялар мен әлеуметтік жағдай. Әлеуметтану ғылымының негізін салушылар: О.Конт, Г.Спенсер.	2
10	Қазақстандағы әлеуметтанудың қалыптасуы және дамуы.	Қазақстандағы әлеуметтанудың қалыптасуы мен дамуы.	2
11	Әлеуметтену және индивид.	Индивид пен қоғам арасындағы қарым-қатынас. Әлеуметтену және бірегейлік теориялары (Т.Парсонс, Г.Х.Мид). Әлеуметтену кезеңдері. Алғашқы әлеуметтендіру. Қайталама әлеуметтендіру. Әлеуметтенудің ересектік кезеңі. Гендерлік әлеуметтендіру. Гендерлік тәртіп. Бірегейлік және тұлға. Әлеуметтік және жеке бірегейлік. Роль мен статус.	2
12	Отбасы және қазіргі заман.	Отбасы кроссмәдени және тарихи перспективада. Отбасының әлеуметтік қызметтері.Отбасы типологиясы. Неке мен туысқандық.Отбасындағы қарым-қатынастардың өзгеруі. Отбасы мен отбасылық қарым-қатынастарды салыстырмалы	1

		зерттеу.	
	№2 Аралық бақылау	7-12 тақырыптар бойынша тест тапсырмалары жазбаша, ауызша түрде бақылау жұмысы	1
	Барлығы:		24

3.10. Әдебиеттер және оқу құралдарының тізбесі:

Негізгі:

1.Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Далибаева. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 208 с.
2.Ритцер, Д. Әлеуметтану теориясы: оқулық / Д. Ритцер, Д. Степницки ; қаз. тіл. ауд. Г.О. Әбдікерова [және т.б.]. - 10- басылым. - Алматы : Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 856 б. с. : (Рухани жаңғыру).
3.Бринкерхоф, Д.Әлеуметтану негіздері: оқулық / Д. Бринкерхоф, Р. Уейтс, С. Ортега ; Қаз.тіл.ауд.С.А Амандосова[және т.б.]. - 9- басылым. - Астана : Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 464 б. с. : (Рухани жаңғыру).
4.Нысанбаев, А. Н. Политология: учеб. для вузов - Алматы : Эверо, 2014. - 384 б
Куппаева Б. Т. Политология. Т.1 : учебник для студ. вузов / Б. Т. Куппаева. - Алматы : ЭСПИ, 2023. - 224 с
5.Куппаева Б. Т. Политология. Т.2 : учебник для студ. вузов / Б. Т. Куппаева. - Алматы : ЭСПИ, 2023. - 272 с
Куппаева Б. Т. Политология. Т.3 : учебник для студ. вузов / Б. Т. Куппаева. - Алматы : ЭСПИ, 2023. - 268 с
6.Куппаева Б. Т. Политология. Т.4 : учебник для студ. вузов / Б. Т. Куппаева. - Алматы : ЭСПИ, 2023. - 296 с
7.Әлеуметтану : жаңа буынға арналған оқулық / А. Н. Тесленко, Ж. Ж. Сембина, А. Т. Аязбаева ; ҚР білім және ғылым министрлігі. "ҚазГЮУ университеті" АҚ. - Қарағанды : ЖШС "Medet Group", 2015. - 340 бет
8.Биекенов, К. У. Социология [Текст] : учеб. пособие / К. У. Биекенов, С. К. Биекенова, Г. А. Кенжакимова. - ; Рек. Учен. Советом фак. философии и политологии КазНМУ им. аль-Фараби. - Алматы : Эверо, 2014. - 472 с.
9.Әбсаттаров, Р. Әлеуметтану: өзекті мәселелер.(Екі томды оқу құралы). 1-том [Мәтін] : оқу құралы / Р. Әбсаттаров, М. Дәкенов ; ҚР Білім және ғылым министірлігі. Абай атындағы Қазақ Ұлттық Пед. Ун-і. - 2-ші бас., толық. - Алматы : Қарасай, 2015. - 408 бет с
10.Әбсаттаров, Р. Әлеуметтік: өзекті мәселелер. (Екі томдық оқу құралы). 2-том. [Текст] : оқу құралы / Р. Әбсаттаров, М. Дәкенов ; ҚР Білім және ғылым министрлігі. Абай атындағы Қазақ Ұлттық Пед. ун. - 2-ш. бас., толық. - Алматы : Қарасай, 2015. - 408 бет. с.

Қосымша әдебиеттер:

1.Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президенті Нұрсұлтан Назарбаев.Қызмет хроникасы.2016 жыл.: басылым / ред. М. Б. Қасымбеков. - Астана : Деловой Мир Астана, 2017. - 368 бет. +эл.опт.диск.(CD-ROM).

2.Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президенті Нұрсұлтан Назарбаев. Қызмет хикаясы 2015 жыл.: басылым / ред. М. Б. Қасымбеков. - Астана : Деловой Мир Астана, 2016. - 400 бет. +эл. опт. диск (CD-ROM).
3.Жанысбеков, М. А. Основы антикоррупционной культуры : учебно-методическое пособие / - Караганда : АҚНҰР, 2016. - 198 с.
4.Синглтон Ройс А. Әлеуметтік зерттеу әдістері = Approaches to Social Research : оқулық / Ройс А. Синглтон, Брюс С. Стрейтс ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Н.Ә. Муминов. - 6-шы бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 816 б. с
5.Хейвуд Эндрю Саясаттану = Politics : оқулық / Эндрю Хейвуд ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 5-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 520 б. с
6.Коннолли Мэри Әлеуметтік жұмыс: контексі мен практикасы = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Мэри Коннолли, Луиза Хармс, Джейн Мейдмент ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б. Мизамхан. - 4-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 384 б. с
7.Бринкерхоф, Д. Әлеуметтану негіздері [Мәтін] : оќулыќ / Д. Бринкерхоф, Р. Уейтс, С. Ортега ; Қаз.тіл.ауд.С.А Амандосова[және т.б.]. - 9- басылым. - Алматы : Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 464 б. с. : (Рухани жаңғыру).

Электронды басылымдар:

1.К.У. Биекенов, С.К. Биекенова, Г.А. Кенжакимова Социология: учебное пособие для студентов вузов. / К.У. Биекенов, С.К. Биекенова, Г.А. Кенжакимова – Алматы: Эверо, 2020.– 472 https://elib.kz/ru/search/read_book/109/
2.Социология. Нысанбаев Ә. Жоғары оқу орындарының
студенттеріне оқулық. Алматы, 2020. -206 бет https://elib.kz/ru/search/read_book/729/
3.Әлеуметтану Ертаев М.А., Тасқымбаева С.М., Қаратаева Ф.М. , 2020 https://aknurpress.kz/reader/web/2667
4.Әлеуметтану Тесленко А.Н., Сембина Ж.Ж., Аязбаева А.Т. , 2019 https://aknurpress.kz/reader/web/1800
5.Тәжітаева, Р.С. Саясаттану : Электрондық оқулық. . - Жетісай : "Сырдария" университеті, 2016. http://rmebrk.kz/book/1151746
6.Ритцер, Д.,, Степницки, Д. Әлеуметтану теориясы: Оқулық. - 10-басылым - Алматы: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 856б. -ISBN 978-601-7943-17-2. http://rmebrk.kz/book/1169728
7.Биекенов, К. У. Социология [Текст] : учеб. пособие для вузов / К. У. Биекенов, С. К. Биекенова, Г. А. Кенжакимова; КазНУ им. аль-Фараби. - Алматы : Эверо, 2016. - 584 с. - ISBN 978-601-240-665-8 : 5700.00 тг https://elib.kaznu.kz/book/4309
8.Иманбаев, Мейрам ӨткілбайұлыСаясаттану негіздері [Мәтін] : оқу құралы / М. Ө. Иманбаев, Е. М. Смағұлов. - Алматы : Жеті жарғы, 2014. - 335, [1] б. - ISBN 978-601-288-063-2 : https://elib.kaznu.kz/book/13092

9.Политология [Текст] : учеб. для вузов / под ред. В. И. Буренко. - 2-е изд., стер. - М. : КНОРУС, 2013. - 387, [5] с. - ISBN 978-5-406-02751-6 : https://elib.kaznu.kz/book/14847
10.Г. А. Кенжакимова; КазНУ им. аль-Фараби. - Алматы : Эверо, 2016. - 584 с. - ISBN 978-601-240-665-8 : 5700.00 тг https://elib.kaznu.kz/book/4309

3.11. Пәнді оқытудың түрлері мен әдістері:

- Теориялық сабақтар – мәселелік, ақпараттық, әңгіме, дәріс-презентация, бинарлық. Аудиториямен кері байланыс дәріс тақырыптары бойынша білім алушылармен блиц-сауалнама, әңгіме, ауызша сұрау, тест тапсырмаларын шешу, тақырып сұрақтарын талқылау; шағын топпен жұмыс, пікірталас, ситуациялық тапсырмаларды шешу, презентация, карточкалармен жұмыс, дебат.

3.12.Білім алушылардың білімдері мен дағдыларын бағалау:

-Ауызша сұрақ-жауап, презентация, рөльдік ойындар, мәтінмен жұмыс, жаттығу жұмыстары, эссе жазу.

Теориялық сабақтар: ауызша сұрау, әңгіме, пікірталас, презентация, шағын топпен жұмыс, жазбаша жұмыс;

Білімді бағалаудың критерийлері және ережелері:

Ағымдық бақылау: ауызша сұрақ жауап, тест жүйесінде жүргізіледі.

Аралық бақылау: ауызша, жазбаша, тест түрінде 6- 12 аптасында өткізіледі.

Қорытынды бақылау; ауызша сұрақ жауап, тестілеу

-Білім алу нәтижелерінің бағалануы пәннің бағдарламасына (силлабусқа) сай қойылған ағымды бағалар негізінде жүргізіледі. Алынған сынамалы сынақ бағасы платонусқа қойылады.

Қорытынды бақылау: (сынамалы сынақ) нысанында жүргізіледі және білім алушы жоғарғы (мах) 40 балл жинауы мүмкін.

Жалпы бағасы: ағымдық (рейтинг) (60%) + қорытынды (40%) мына төмендегі межелік бойынша қойылады:

Әріптікжүйемен бағалау	Баллдың сандық эквиваленті	Пайыздықөлшем	Дәстүрліжүйеменбағалау
A	4,00	95-100	Өте жақсы
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	Жақсы
B	3,00	80-84	
B-	2,67	75-79	
C+	2,33	70-74	
C	2,00	65-69	Қанағаттанарлық
C-	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	
D	1,00	50-54	
F	0,00	0-49	Қанағаттанарлықсыз

3.12.1. Пәннің оқыту нәтижелерін бағалау критерийлері

ОН №	**Оқыту нәтижелерінің атауы**	**Қанағаттанарлықсыз**	**Қанағаттанарлық**	**Жақсы**	**Өте жақсы**

БҚ1. 1	Өзін-өзі дамыту: оқуды ұзақ мерзімді жоспарлау, кәсіби өсу дағдыларын меңгерген.	Сабаққа дайындалмаған, ізденбегені үшін қойылады.	Сабақтың тақырыбын, мақсатын, мазмұнын білгені үшін қойылады.	Оқытылатын пәннің заңдылықтары мен негізгі фактілерін, даталарының хронологиялық реттілігін сипаттап бергені үшін қойылады.	Білім алушы оқытылатын пәннің заңдылықтары мен негізгі тарихи фактілерін өздігінен ізденіп, даталарының хронологиялық реттілігін ұғынып, ізденген білімі үшін қойылады.
БҚ1. 2	Сыни ойлау және шешім қабылдау: мәселелерді және ықтимал шешу жолдарын анықтайды, гипотезаны тексереді және оқиғалардың ықтималдығын бағалайды, қортынды жасайды және негізделген шешімдерді қабылдайды.	Алынған білімді қолданбағаны үшін	Оқу пәні бойынша аудитория алдында айта білгені үшін бағаланады	Оқу пәні бойынша аудитория алдында айта білу дағдыларын көрсеткені және оқиғалардың ықтималдығын сипаттағаны үшін қойылады	Оқу пәні бойынша аудитория алдында айта білу дағдыларын көрсеткені және оқиғалардың ықтималдығын бағалап қорытынды жасағаны үшін қойылады
БҚ 2.1 БҚ 3.1	Қоғамдық өмір: қоғамдық өмірге белсенді қатысады. Коммуникативтік дағдылар: жағдайды ескере отырып, әртүрлі адамдармен тиімді қарым-қатынасты көрсетеді. Топпен жұмыс істеу дағдысын қолданғаны, алған білім негізінде оқу экспериментін жүргізгені үшін қойылады.	Топпен жұмыс істеу дағдысын қолданады,ала йда алған білімін тиімді көрсете алмағаны үшін қойылады.	Топпен жұмыс істеу дағдысын қолданғаны , алған білім негізінде оқу эксперимен тін жүргізгені үшін қойылады. Іздеу және өңдеу барысында алынған ақпаратты басқа пайдалану шыларға жеткізе алады.	Топпен қарым-қатынас және өзара әрекеттесуді қамтамасыз еткені үшін, ана тілі мен басқада тілдік білімі үшін қойылады. Өзін-өзі үздіксіз дамытуға және дамуға қабілетті болғаны үшін, ақпараттарды талдап және қорытындылай білгені үшін қойылады.	Аудиториямен қарым-қатынас және өзара әрекеттесуді қамтамасыз ететін ана тілі мен басқада тілдік білімін көрсеткені үшін қойылады. Өзін-өзі үздіксіз дамытуға және дамуға қабілетті болғаны үшін, ақпараттарды талдап және қорытындылап, алынған ақпаратты басқа пайдаланушыларға жеткізе алғаны үшін қойылады.

Аралық бақылауды бағалау критерийлері

Бақылау түрі	Бағалау	Бағалау критерийлері
Жазбаша, ауызша, тест.	**Өте жақсы** А (4,0; 95-100%); А- (3,67; 90-94%) бағаларына сәйкес келеді	Егер білім алушы жауап беру кезінде ешқандай қателіктерді жібермеген жағдайда қойылады. Оқылатын пән бойынша теорияларға, тұжырымдамаларға және бағыттарға сүйенеді және оларға сыни бағасын береді, басқа пәндердің ғылыми жетістіктерін қолданады.
	Жақсы В+ (3,33; 85-89%); В (3,0; 80-84%) В- (2,67; 75-79%) бағаларына сәйкес келеді	Егер білім алушы жауап беру кезінде өрескел қателіктер жібермесе, принипиальды емес немесе студенттердің өздері түзеген принципиальды қателер жіберсе, оқытушының көмегімен бағдарламалық материалды жүйелей алған жағдайда қойылады.
	Қанағаттанарлық С+ (2,33; 70-74%) С (2,0; 65-69%) С- (1,67; 60-64%) D+ (1,0; 50-54%) бағаларына сәйкес келеді	Егер білім алушы жауап беру кезінде нақты емес және принципиальды қателер жібергенде, оқытушы көрсеткен оқу әдебиеттермен шектелсе, материалды жүйелеуде үлкен қиындықтарға кездескен жағдайда қойылады.
	Қанағаттанарлықсыз F (0; 0-49%) бағаларына сәйкес келеді	Егер білім алушы жауап беру кезінде принципиальды қателіктер жіберсе, сабақ тақырыбы бойынша негізгі әдебиеттермен жұмыс жасамаса, пәннің ғылыми терминологиясын қолдана алмаса, өрескел стилистикалық және логикалық қателіктермен жауап берген жағдайда қойылады.

Сынамалы сынақты жазбаша, ауызша, тест түрінде бағалау критерийлері

Бақылау типі	**Баға**	**Бағалау критерийлері**
Жазбаша, ауызша, тест	**Өте жақсы** A (4,0; 95-100%); A- (3,67; 90-94%)	86-100% дұрыс жауаптар
	Жақсы B+ (3,33; 85-89%); B (3,0; 80-84%) B- (2,67; 75-79%)	75-85% дұрыс жауаптар
	Қанағаттанарлық C+ (2,33; 70-74%) C (2,0; 65-69%) C- (1,67; 60-64%) D+ (1,0; 50-54%)	50-74% дұрыс жауаптар
	Қанағаттанарлықсыз F (0; 0-49%)	50% дұрыс жауаптар